

Name :- Jadeja Niruliba P.

Sub :- Banking and Finance

Sem :- Coc - 1

Roll No :- 179

Prn No :- Coc 2025 179

Paper code :- MJ - BAF - 102

College Name :- Shree R. R. Lalun college.

Student's Signature :- N.P. Jadeja

3. વિશિષ્ટ પ્રકારના ગૃહકી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખી.

નાના (Minor) ગૃહકી :-

નાના (Minor) કોમ્મ હો?

- > ભારતમાં ૧૮ વર્ષથી નાના ઉંમરની વ્યક્તિને કાયદે દ્વારા "નાના (Minor) કહેવામાં આવે છે (Indian Majority Act, 1875 ના) અન્વયે ૧૧ પ્રમાણે.)
- > નાના વ્યક્તિ વાંચના નામ કાર કુલ શક્યમથી, અંગેની બંધ વાણી પણ વાંચના નામ અંગેના આનાવી શકતા નથી.

નાનાનું બંધ વાણી કોવી રીતે થીતાય ?

- > વાણી નાનાના નામ થીતાય પણ તેના માતા-પિતા કે કોઈ દ્વારા નિમણવિત ગાઉંવનની આધે થીતવું થી.
- > વાનાનું નામ લખાય આ રીતે:
- > "મારુદ સુલ શાહ (નામા) દ્વારા ગાઉંવન થીમાની પદનીવન શાહ."
- > અથવા "મિમ કિરી પીન (minor) by Father & Mother. Gadhwin shri Maheshbhavi Patel."

૧૮ વર્ષ પુરુ થાય ત્યારે જે થાય ? (Attaining Majority)

જારી નાની વ્યક્તિ ૧૮ વર્ષની થાય હો:

- બંધ તેને પણ લખ્યે હો કે "હું તેમ પુરુ થાય હો, તેનું કયુ કાવી."
- તેની સહી (specimen signature) આપવી થી.
- જેનું વાણી બંધ કરીને તેનું વાણી થીતવામાં આવે અથવા જેનું વાણી જ પુરુ થવામાં કોવાય.
- હું ગાઉંવનની જરુર નથી, તેનું વાણી આનાવી થી.

મિસ્ટ્ર ના નિમણી :-

જાના પાંચ માંડ પદો જોડવા નથી.
 જાના પોજન માંડ વ્યાખ્યાની ગરિરે વ્યાખ્યા જોડવા નથી.
 જાના નીચિની માંડ પાનો જોડે છે. પણ પેંચા ૨૮ વર્ષ પછીજ
 મળે.
 આ રીતે વેલડી જાના ગાડડોના શિતોનું વજાગ કરે છે અને
 ડાવડાનું પણ પાનવ કરે છે.

2. **અભિગુર (Illiterate) ગાડડો:-**

અભિગુર વાકિત ડોંગા છે?

→ જ વાકિત વાંચી - લખી જોડવા નથી અને પાંચાનું નામ પણ નહીં
 જોડવા નથી, તેને વેલડોનામાં "Illiterate Person" કહેવામાં આવે
 છે. આવા વાકિત વ્યક્તી (Signature) કહેવાને વેલડી આપવાનો પોવાં

અભિગુરની રીવાજ નિયમો (RBI અને વેલડોના નિયમ પ્રમાણે)

- પુરુષ → ડાવા ડાવાની અંગુઠી (Left Hand Thumb Impression - LTI)
- સ્ત્રી → જમણા ડાવાની અંગુઠી (Right Hand Thumb Impression - RTI)
- રીડું નીચા પહો વાંચ કરવાની નહીં છે. "Left Thumb Impression of Shri Ramabhai Patel" અને "Right Thumb Impression of Smt. Kumbhdevi Desai"

વ્યાજુ ખોનવાની પ્રકિવા

- ડોંગી જરૂરી (વ્યાજુ ખોનવાના ડોંગી વાદ અને SS વાદ વાદ)
- અગોદમાં અગોદ એ માણીવ્યા (Witness) જરૂરી જે નમના - વાંચવા ડોંગ
- વીડીયાં RYC વાદ કહેવા જોડવા (જુવે ઘણી વેલડોમાં કહેવાવાલ છે.)

3. **અંધ (Blind) ગાડડો :-**

- અભારત વાજિતથી વિભક્તિન થવાનગ. અંધ વાજિતની વંકડમાં સંપૂર્ણ - સ્વાતંત્રમાં ગ્રાહક માનવામાં થવાઈ ઈ. કારણ ઈ:
- તે વાંચી - લખી શકે ઈ (બ્રેઇલમાં)
- તે સહી કરી શકે ઈ (પીનાની મિથમિત સહી)
- કાપદા ફાળ તેનો કામગીર પુરૂઠ ઈ (Indian Contract Act મુજબ)
- RBI ની સુબ સંચાલ ઈ: " અંધ વાજિતરૂપે સ્વાતંત્ર રીતે વંકે વાઈ ખાલવા અને વાલાવાલા માં સંપૂર્ણપૂર્ણ સક્મ ઈ. (Blind Persons are fully competent to open and operate bank accounts independently.)

વાજી ખાલવાની પધ્ધતી:-

- સીમાનગ ગ્રાહક નહીં જ કોર્મ - ભાલા ઈ
- સહી વાંચી જ કરે ઈ (જેવી સંજ કાલ કાપ)
- કોર્મ અને KYC નામંલ ઈ.
- જ વાજિ બ્રેઇલમાં લખી - વાંચી શકતી ફાળ તે બ્રેઇલ કોર્મ વડાલ - સ્વાપવામાં થવાઈ ઈ (SBI, PNB, BOB જેવી વંકડમાં સુખાલસા).
- ઉદાહરણ:- વાપ વખતે જાંતલાવન (અંધ સહીલા) SBIમાં FD કરાવે ઈ.
- વાજી જ સહી કરે ઈ → તેમની વાસલુક બ્રેઇલમાં દોરવાઈ સ્વાપવામાં થવાઈ ઈ. (SBIની મિશન સુવેદા) → વાજીના વેસા તેમના વાલામાં થવાઈ ઈ. તેમની વાંચી ATMમાંથી ગ્રાહ ઈ.

11. પરિગાત સહીલા (Married Woman) ગ્રાહક

આજ પરિગાત સહીલા ૧૦૦% સ્વાતંત્ર ગ્રાહક ઈ. તે વાંચીના ભામ? વાજી વાંચી શકે, આલાવી શકે. લાન લઈ શકે. નોકર લઈ શકે. બધું જ! વાજીના પરવાજાની કું સહીની નહર નથી.

વાજી કોઈ રીતે લખાઈ ઈ? (પીકલાઈ).

- આજ (વ.વ. સહીલા)માં પીલાના નામ જ વાજી વાંચાઈ ઈ.

પાતાનું નામ (પાતાની રીત)	ઉદાહરણ	ક્યાં વ્યવસ્થા છે?
મારા પાતાના નામ	Smt. Priyankar R. Shubh	મોંઘી વધુ વ્યવસ્થા (સ્વાધીનિક)
પાતાના નામ કાચું (પરંપરાગત)	Smt. Priyankar (c/o Rajeshbhai Shubh	ગામડે કે જુની માફકલાચી પસંદ કરે છે.
સંગઠનના નામ (ફિલીડ જગ્યાએ)	Smt. Priyankar Rajesh Kumar Shubh	ગુજરાત - સ્વચ્છતાનામાં લોકો પિળ.

ઉદાહરણ ૨ :- સક્રિયવાદી ૩૨ વર્ષની નિરામીયા દારૂ ન છે. પાતા વિદેશમાં છે તેમણે SBIમાં ₹૬૦ લાખનું સેવિંગ બેંક ખાતા ખોલ્યું છે. → પાતાનું નામ : Smt. Neha K. Patel → બેંક પાતાના નામ, પાતાની સહીની જરૂર નથી → માફક દેખા પાતા ન લઈ છે.

૬. **પાતા / માનસિક રીતે અવસ્થા (Mentatic / person of unsound mind) ઠીક**

- (ગુજરાતમાં - સરખ સબે સંપૂર્ણ સમજૂતી + ઉદાહરણો)
- ૧. કાયદાકીય સિદ્ધાંત (પ્રથમ અવસ્થા)
- ભારતીય કુટુંબ કાયદા (Indian Contract Act, 1872 - સુભ ૨૨૬૨૨) કહે છે:
- જે વ્યક્તિ માનસિક રીતે અવસ્થા નથી અને વસ્તુની તે કુટુંબ કરી શકતો નથી. → અર્થાત તેનું બેંક ખાતા ખોલવા માટેની જવાબદારી નથી અને તેનું ખાતા પણ ખોલી શકાય નથી.

૨. બેંકની "જાણ" થાય તો જે કાયદા

- જો બેંકની યાજ્ઞ પૂર્વે કે ગોપ્ય માનસિક રીતે અવસ્થા છે. તો બેંક મરત ને પાતા જે (અંદા) કરી દે છે. - જો તો જમા ન તો ઉપર.

6. જોઈલ યાજું (Joint Account) અને તેના દારકો

જોઈલ યાજું શું છે?

→ એક જ યાજું જોમાં ૨ કે તેથી વધુ વાકિલયાનું યાગ હોય અને તેમાં બધા માલિક હોય. આંદો વધુ પતિ-પત્ની, માતા-પિતા-દીકરો, ભાઈ-ભાઈ, વિચરને વાંચર વર્ગે થાય છે.

જોઈલ યાજાના મુખ્ય પ્રકાર (Mode of operation)

પ્રકાર	હોવા યાનાવો શકે ?	શરત પછી શું થાય
1. Either or survivor (દરેક ડ) આંદો વધુપ્રયાત	બંનેમાંથી કોઈએક પણ યાનાવો શકે.	બાકીની વાકિલને આંદો યાજું મળી જાય છે.
2. Anyone or survivor બધા ડે એકે પણ	બધા ડે એકે પણ યાનાવો શકે.	બાકી રહેલા આંદોવરને મળે.
3. Jointly / Jointly operated બધાએ આંદો મળીને	બધાની સહી જરૂરી (સહાયિત માટે)	શરત પછી પણ બધાની સહી જરૂરી રહે.
૪. Former or survivor પહેલા વાકિલ મર્યા	માત્ર પહેલી વાકિલ યાનાવો બીજા માટે.	પહેલી વાકિલ મરે તો બીજાને મળે.

ઉદાહરણ :-

1. પતિ-પત્ની (Either or survivor) - કોઈ એકે મરી જાય તો બીજાને તમા પૈસા મળે.
2. માતા (૭૫ વર્ષ) + દીકરો (Former or survivor) માતા જીવે ત્યાં સુધે આંદો યાનાવો, પછી દીકરાને.
3. બે ભાઈઆંદો વિચરનેસ (Jointly) બંનેની સહી વગર કોઈ એકે નનીસ (સુરક્ષા માટે)
4. દીકરો + પિતા (વિદેશ જતો દીકરો) Anyone or survivor દીકરો વિદેશ માં હોય તો પિતા યાનાવો શકે.

1. પાર્ટનરશિપ ફર્મ (Partnership firm) ગણે

૧. પાર્ટનરશિપ ફર્મ શું છે?

→ એ દ તેથી વધુ વ્યક્તિઓએ મળીને સિસ્ટમ આધારિત માર્ગે બનાવેલી સંસ્થા. ભારતમાં આ Indian Partnership Act, 1932 હેઠળ આવે છે.

2. બંધમાં આણું કોઈ શી બાબત ?

આણું નામ લખાય છે	ઉદાહરણ
ફર્મના નામ	M/s. Shreeji Traders
બચાવ	M/s. Patel Brothers
(M/s. = Messrs = પાર્ટનરશિપ ફર્મનું ચિહ્ન)	

આણું આપવા માટે કરવી દસ્તાવેજ (ફરજિયાત)

દસ્તાવેજ	નોંધ
પાર્ટનરશિપ ડીડ (Partnership Deed)	નીચે કરાવેલી ફોર્મો નોંધવો.
ફર્મનું PAN કાર્ડ	ફર્મના નામ ન ફોર્મ નોંધવો
GST સર્ટિફિકેટ (જો લાગુ હોય)	
Shop Act / MSME / Udyam સર્ટિફિકેટ	
બધા પાર્ટનરનું KYC (રુલાહાર + PAN)	
Authority letter	ફોર્મ આણું આપવાથી તે લખાણ ફોર્મો
ફર્મની સરકારે સ્વીકૃતિની પુરાવા	નાંદવિયાત / ફોટો અપેરોમીટ

૪. હિન્દુ અગ્રહીત કુટુંબ (Hindu Undivided Family - HUF) ગણે

HUF શું છે?

→ હિન્દુ, જૈન, શીખ અને બૌદ્ધ કુટુંબ માટે જ છે.

→ એક અલગ " કાનૂની વ્યક્તિ " (Separate legal Entity) માનવામાં આવે છે.

- > આમાં પૈસા મિલકત + ફરિયાદની સમાપ્તિની ઉમેરી શાય છે
- > કેસ ચિનન સલામત મરાય છે, PAN અપાત્ત દેય છે.

આમાંનું નામ લખાય છે	ઉદાહરણ
ડાકાં (સાથે) મારા પુસ્તકોનું નામ + (HUF)	Shri Rajeshbhui M. Patel (HUF)
અથવા	Rajeshbhui M. Patel (HUF) Hindu Undivied Family'

આનું અભિપ્રાય માટે જરૂરી દસ્તાવેજ (ફરજિયાત)

દસ્તાવેજ	નોંધ.
HUF નું PAN કાર્ડ	HUF ના નામ જ ફરિયાદી અભિપ્રાય.
HUF કાર્ડ (HUF Deed)	નારિયો કરાવેલી અથવા સ્ટેમ્પ પેપર પર
ડાકાંનું KYC (આધાર + PAN)	
અથવા કોપીઅનકર્સની વિચર + જન્મતારીખ (ડાકાં, પત્ની, દીકરા - દીકરીઓ. પૌત્ર)	
ડાકાંની દાખલા (Affidavit)	ફોલો ડાકાં છે અથવા ફરિયાદ અપાવામાં આવી છે
બેંક નું ખાતાનું HUF કોમ્પાઈ	SBI, HDFC, ICIC, Axis અથવા અન્ય બેંકમાં

Jadeja Niravlibu P.
N.P. Jadeja